

brun — in se ni udrla pod težo kamenov. Tudi so strelice pregnale branitelje z ozidja — in sekire pod želvami so začele stresati in dolbsti težka, okovana vrata. Celó noč so delali, celo noč kopali in sekali. — V jutro je zazevala rana, vrata so odnehala, tečajji so se podali, zapahi odleteli — vojska je dobila vhod v trdnjavo. Iztok se je umaknil — tolpa je pa udrla skozi zid in začela plezati po lestvah od vseh strani v mesto. Branitelji so obupali in se poskrili po hišah. Slovenci so pa divjali in do noči pomorili vse, razdejali, kar so dosegli, in na večer v pretoriju zapalili velike ognje ter darovali Perunu obetov.

To noč so slavili Slovenci prvič bojno slavje na obali Egejskega morja — prvič so poslušali šepetanje valov — in v jutro jim je izšlo solnce tako zmagovito in svobodno, kakor še nikoli preje davnim dedom.

Begunci iz Topera so pripluli v Solun in z grozo govorili o barbarih, ki imajo urejeno vojsko, silno in številno, da prehodijo lahko z njo Helado. Stanovalci so se razburili, posadka je razposlala oglednike, ugledni meščani so zakopavali dragočnosti v kleti in zapuščali mesto.

Zaskrbelo edino enega ni v celém mestu — in ta je bil Epafrodit. „Usoda vrši svoje delo,“ je prevdarjal zavit v filozofsko kapuco. „Prišla je ura! Dopolnjena je mera Bizanca!“ In še enega je vzdostila ta povest: Radovana — godca, ki je resnično prišel v Solun in se preobjedal ob Epafroditovem bogastvu. Zahrepenel je naenkrat po zmagoslavnem hrupu, po raju devojk, po slovenski pesmi, ki je molčala v Solunu. Zato je oprtal plunko in se napotil v Toper. Vedel je, da nosi seboj novo, veselo skrivnost za Iztoka — in Rada. Gnala ga je slà po časti, in hodil je spočít kakor mladeč.

Pojavil se je nenadoma drugi dan po zmagi med Slovenci. Zapela je plunka, zaorila je pesem, narod je vskipel in ga pozdravljal. Radovan je pa ponosno šel pred Iztoka, dvignil roko in izpregovoril z globoko slovesnostjo:

„Izpolnil sem prisego, Iztoče! Našel sem jo! — Ljubinica živi in te pozdravlja — in tudi tebe, Rado, dasi bi morala biti moja, ker jaz sem jo otel!“

Radu se je ožarilo mračno lice, v oči pa so mu stopile solze, razkrilil je roke in se zgrudil k nogam Radovanu, objel mu kolena in se razplakal od veselja. (Konec.)

Misli.

Zložil Vekoslav Remec.

Skoz veje žalujočih vrb
zre plaho mračno nebo,
po strugi temne, skrivnostne vodé
brez šuma dalje gredo . . .

Jaz gledam jih . . . Plaho je srce,
težak mojih misli tok — :
moj Bog, kaj sem sejal, kaj bom žel,
kaj sad bo mojih rok?

Bodočnost, ki vanjo sem upal nekdanj,
iz dalj tího strmi,
tak tího, tak plašno vame strmi
kot par umirajočih oči . . .

Sedanost na srcu leži težkó
kot v sanjah spomin grenak,
in prošlost nedosežna vsa
kot v polju za mano mrak . . .

Tiha pesem.

Zložil Vekoslav Remec.

Tiha pesem od bolesti,
od ljubezni in slovesa —
potnik mlad po beli cesti
roma v svet in jo prepeva.

Temna ga posluša šuma
in v odgovor zašumi mu
spev mogočen od poguma,
od moči in od ponosa.

In posluša sam na cesti
potnik spev in v srcu tone
tiha pesem od bolesti,
od ljubezni in slovesa . . .

